

Benjamin Bajramović: Protiv konformizma i ustajalosti

INTERVJU | 24/08/2018 u 16:53 h

Otvori galeriju

DORDE KRAJIŠNIK

Udruženje Kontakt u koprodukciji sa Sarajevskim ratnim teatrom priprema novu premijeru "Djeca sunca" koju je prema tekstu Maksima Gorkog režirala Selma Spahić. "Djeca sunca" su, kako je saopšteno, komad o društvu u kojem je ogroman jaz između izuzetno bogatih i privilegiranih i vrlo siromašnih ljudi, u kojem su kultura i nauka višak, u kojem svakodnevno raste nezadovoljstvo, koje je nadomak nasilja i u kojem se osjeća veliki potencijal za promjenu koja nikako da dođe. U Rusiji smo, početkom XX vijeka ili danas, ovdje.

Radnja komada prepuna je uvrnute svakodnevnice likova, ispijanja čaja, eksperimenata sa kvascem, neuzvraćenih i uzvraćenih ljubavi, slikarskih i poetskih pokušaja, sitnih zdravstvenih problema, pecanja i simptoma starosti, dok revolucija stoji ispred kućnog praga, dignute ruke, spremna da pokuca na vrata.

Predstava "Djeca sunca" po tekstu Maksima Gorkog u režiji Selme Spahić premijerno će biti izvedena 29.8. sa reprizama 30., 31. 8. i 1.9. u Sarajevskom Ratnom Teatru. U predstavi igraju: Ermin Bravo, Snežana Bogićević, Maja Izetbegović, Jasna Diklić, Tatjana Šojić, Džana Pinjo, Sanin Milavić, Benjamin Bajramović, Kemal Rizvanović i Vanja Matović. Dramaturgija Nejra Babić, muzika Hanan Hadžajlić, scenografija i kostim Selena Orb, fotografija Ivan Hrkaš.

Nama koji se bavimo nekom vrstom umjetnosti ostaje da tu pojavu razotkrivamo i demistifikujemo gdje god osjetimo njen ustajao smrad

Prema riječima Benjamina Bajramovića, tekst "Djeca sunca" je dramsko remek-djelo.

- Nažalost, ovaj tekst je zasjenjen drugim komadima ovog autora. To ga prije svega čini vrlo svježim i nama koji smo unutra i publici. Tekst, naravno, korespondira sa sadašnjicom. Gorki je bio svjedok i učesnik revolucije iz 1917. tako da tekst u sebi nosi vrlo izraženu socijalnu kritiku, pogotovo u našoj adaptaciji. Gdje, za mene, tekst najviše odzvanja, to je kritika višeg sloja društva koji je izgubio kontakt sa realnošću. Svjedoci smo formiranja novog sloja u našem društvu, "političke klase" koja živi ugodno i komotno, isključivo od eksploatacije našeg do apsurdna birokratiziranog aparata. Naša predstava pokušava se baviti tim višeslojno: Može li se ta klasa osvjestiti u odnosu na ostatak društva i šta je njena sudbina ukoliko se to ne dogodi.

RADILI STE PROŠLE GODINE NA AUTORSKOJ PREDSTAVI "ITAKE", KOLIKO U OVOM TEKSTU MOŽETE PREPOZNATI IZVJESNE SLIČNOSTI SA ONIM ŠTO STE U TOJ PREDSTAVI OBRADIVALI?

- Moram se ograditi od pokušaja usporedbe "Djece sunca" i "Itake" u smislu literarne kvalitete, prije svega. Naravno, dodirne tačke oba teksta su u socijalnoj kritici i pokušaju definisanja svijeta oko sebe. Rekao bih da je Gorkom, bez dileme, to puno bolje uspjelo.

MISLITE LI DA JE BH. DRUŠTVO SLIČNO ONOM O KOJEM GORKI PIŠE U SVOJOJ DRAMI?

- Sad već više od stoljeća dijeli naše društvo od onog u kojem je živio Gorki, ali neke društvene pojave ostaju nepromijenjene. Tu prije svega mislim na klasnu nejednakost. Sve češće se govori da to jeste nepromjenljivo, da je to jednostavno zakon bez kojeg društvo ne može postojati. Ja mislim da je to zaštitna laž proistekla iz uljuljanosti.

Radnja komada prepuna je uvrnute svakodnevnice likova

PROCES RASTA

Nama koji se bavimo nekom vrstom umjetnosti ostaje da tu pojavu razotkrivamo i demistifikujemo gdje god osjetimo njen ustajao smrad.

KAKO U GLUMAČKOM SMISLU VIDITE OVU PREDSTAVU, KOLIKO JE ONA ZA VAS IZAZOVNA?

- Predstava je estetski izuzetno zanimljiva i predstavlja veliki izazov. Zadaci koje smo kao tim sebi postavili su osvjetezjen u odnosu na konformizam koji vlada u našem pozorištu (sa nekoliko izuzetaka naravno). Sve u svemu, kao ekipa funkcionišemo besprijekorno, probe su mjesto napretka rasta, što je najvažnije. Vjerujem da će rezultat biti odraz divnog procesa proba.

BUDUĆI DA STE MLADI GLUMAC, KAKO GLEDATE NA AKTUELNO STANJE U BH. TEATRU, KOLIKO PROSTORA OSTAJE ZA MLADE GLUMCE?

- Dok god je pozorište prisiljeno na spregu sa politikom, neće biti nikakvog napretka. Pozorište zahtjeva duhovni i intelektualni prostor koji je trenutno skučen političkim odlukama, konzervativnim i elementarni konformizmom samih pozorišnih radnika. Za mlade glumce ima mjesta tu i tamo u nekoj predstavi koja bude brzo zaboravljena. Postojanje nezavisne scene bi bio ogroman korak naprijed u svakom smislu, funkcionisala bi kao generator ideja i publici bi ponudila nešto novo. Kod nas ima mnogo kreativnih i talentovanih ljudi u svakoj branši umjetnosti. Postepeno će se ti ljudi osvjestiti i shvatiti da imaju samo jedni druge. U tom trenutku uspostaviti će se novi pravac u našim umjetnostima. Taj trenutak, nadam se, nije daleko.